Ing. VILMA CHLÁDKOVÁ

SCÉNÁŘ ANIMACE

PRACOVNÍ VERZE

aneb

„NEŽ SE JDE DO AEROŠKOLY“

1. OBRAZ

ZVUK:

- Hudba:

OBRAZ: NADPIS: Příběhy našich sousedů

TITULEK: Vilma CHLÁDKOVÁ

Co potřebujeme: Pozadí, písmenka, foto pamětnice v současnosti (sken)

NÁVRH ANIMACE: Na jednoduchém papírovém pozadí se postupně objeví název „Příběhy našich sousedů" a poté jméno Vilma Chládková. Portrét pamětnice může do obrazu pomalu přijet jako vytištěná fotografie; okraje lze zvýraznit ruční kresbou.

2. OBRAZ

ZVUK:

- Hudba:

- Vypravěč: Vilma Chládková, neobyčejná pamětnice a rodačka z Modřan, která se narodila před více než 90 lety, přesně 16. června 1936.
- VCH: 0:45–0:48 „Já jsem se narodila tady v Čechově čtvrti."

OBRAZ:

1. Staré fotky a pohlednice Modřan + VCH ukazuje na rodný dům

Co potřebujeme: Fotografie (matné) ve formátu A3 (výhled na Modřany), fotky Modřan

2. Kalendář a zakroužkuje

se datum + nakreslení dortu a miminka

Potřebujeme: list z kalendáře z roku 1936, redispero + inkoust

NÁVRH ANIMACE: Fotografie Modřan se objeví jako papírová pohlednice. Kamera/animace se přiblíží k Čechově čtvrti; přes fotografii se položí list kalendáře z roku 1936. Datum 16. června se zakroužkuje červenou linkou a vedle se dokreslí jednoduchá ikonka miminka.

Vypravěč (u poslední současné fotky): „Právě tady začíná její příběh."

3. OBRAZ

ZVUK:

Vypravěč: Každodenní život tehdy vypadal jinak. Mnohé věci, které dnes považujeme za samozřejmé, byly tehdy otázkou času, práce a trpělivosti.

OBRAZ: Fotokopie domu, dokreslená perofixem + dokolorovaná, přiblížení (jako v animaci M. Havlůjové)

Co potřebujeme: Fotokopie domu, dokreslená perofixem + dokolorovaná

ZVUK: VCH: 8:32–8:39 „Pralo se jednou týdně, normálně v neckách na valše."

9:32–9:42 „Maminka šla a prostě kousek po kousku to musela vyprat, máchala, že jo, a sušila."

OBRAZ: 1. Na pozadí (kuchyň, byt) se objevuje kbelík s vodou, kapky, necky s valchou (ruce); po valše klouže jeden kus dětského oblečení. Poté se musí „zhasnout" – přechod na další snímek: ETIKETY MÝDEL.

Co potřebujeme: pozadí, kbelík (lego/model), necky, valchu (?), bublinky – pěna, etiketa mýdla na praní z té doby, provázek na šňůry, dětské oblečení z látek, minikolíčky… Některé oblečení se pověsí, některé jen jako silueta černým fixem na horní sklo…

NÁVRH ANIMACE: Přechod od domu k praní: v okně domu se objeví kapka vody, která se zvětší a promění v kbelík. Ruce pomalu posouvají látkový kus přes valchu; pěna se může tvořit z malých bílých papírků. Na konci se oblečení pověsí na šňůru a obraz postupně ztmavne. Zvukově stačí jemné šplouchání vody a tření prádla pod hlasem pamětnice.

4. OBRAZ

a) ZVUK:

- Hudba:

Vypravěč: Obyčejný život nenávratně narušuje rok 1938… Začíná druhá světová válka a Němci obsazují Československo…

VCH: 13:35–13:40 „Vlastně v 39. roce se začali stěhovat lidi z pohraničí."

VCH: „Muselo se zaprvé zatahovat rolety, všechno osvětlení; v noci byla tma kvůli letadlům, aby neměli kam shazovat bomby." 16:54–17:03

OBRAZ: Dům + před domem prochází dav; dům + tank s vojáky

OKNO + roleta

Složený papír – roleta

NÁVRH ANIMACE: Roleta z papíru sjede přes okno a zakryje světlo.

b) ZVUK

- Hudba:

VCH: „Bylo všechno na lístky." 15:27–15:28

VCH: „ Sice malá zahrada, ale zahrada, tak jsme tam mohli mít slepice, husy, králíky, dokonce jsme mohli mít i prase, ale ta zvířata musela být přihlášená." 15:34–15:47

VCH: „Kdo to neměl přihlášené, tak to byly tresty, teda proti státu." 15:56–16:01

OBRAZ: symbolika

Co potřebujeme: potravinový lístek, autentický dokument, vyhlášky apod. – dobové archiválie

- Hudba:

Co potřebujeme: předchozí obraz + černobílá kopie autentické fotografie (dokreslená)

5. OBRAZ

VYPRAVĚČ: Vilmin tatínek je v této době živnostník a opravuje rádia. Ve své dílně dává rozbitým přístrojům nový život.

VCH: 16:06–16:19 „Tatínek opravoval ta rádia, bylo to trošku napnutý, protože tatínek dobrým známým montoval a odmontovával krátké vlny."

VCH: 16:47–16:48 „A to by byl trest smrti."

Co potřebujeme: rádio, štítek na rádia („Pamatuj, že poslech…") + nářadí na opravování, součástky, které se postupně objevují…Foto velký štítek

6. OBRAZ

VCH: „Akorát byla jedna akce, která byla trošku taková, no, velice nebezpečná."

VCH: „A jako potom jsem se dodatečně dozvěděla, že vlastně za těma Chladovýma, tak tam byli partyzáni, měli tam vysílačku a ona se jim pochroumala. A ten pan Chlad přišel pro tatínka, aby jim to šel opravit, takže tatínek si mě vzal jako zástěrku s sebou, že jde s dítětem, tak nějak zadem přes ty zahrady…"

OBRAZ:

Pozadí zahrady a přes to silueta tatínka a dcery – černobílé; vyznačit cestu, posouvat

Co potřebujeme:

Pozadí zahrady, silueta, fix na cestu

7. OBRAZ

VYPRAVĚČ: 5. května 1945. Pražské povstání.

FOTO

VCH: 1:02:11–1:02:25 „Přesně toho 5. května. To člověk nikdy nezapomene, to byla sobota. Tatínek odešel v sobotu, normálně se dělalo. Tatínek odešel do obchodu."

1:02:46–1:03:00, VCH: „V tu sobotu se domů nevrátil. Já byla na zahradě v poledne. Volal rozhlas o pomoc, tak maminka mě hned stáhla domů."

VCH: 1:10:58–1:11:14

„Tatínek byl v té prodejně, měl zapnuté rádio, protože je opravoval, ta rádia tam furt hrála. Věděl, co se děje, takže zamknul krám, no a šel k rozhlasu."

ANIMACE: Kalendář. Datum 5. května 1945. Rádio + vlny, silueta tatínka odchází.

8. OBRAZ

VYPRAVĚČ: V posledních dnech války se i v Modřanech začalo schylovat k tragédii.

VCH: 1:03:13–1:03:21 „Místní Němci vyhlásili, že všichni muži se musejí dostavit do ohrady v Komořanech."

VCH: 1:03:33–1:03:46 „Doma byl tatínkův bratr, ten strejda, který měl strach, aby sem nechodili Němci po barácích, a my byli v baráku ve sklepě."

VCH: 1:04:21–1:04:38 „Než odešel do té ohrady, tak nás tam zavřel do toho sklípku. Bohužel jsem tam byla já, brácha, maminka, babička a ještě se nám tam nakýblovala sousedka."

VCH: 1:05:07–1:05:56 „Naštěstí to dopadlo tak, teda dopadlo to tak, že ty chlapy, co byli v té ohradě, nějak je dali do kruhu, rozpočítali se na první a druhé. První museli jít o krok nebo dva dopředu a buď ten vnitřní, nebo ten vnější měl být zastřelený. Ti místní Němci čekali na popravčí četu, která měla přijet z Braníku, a to byla ta noc, kdy jsme byli schovaní v tom krytu. Stalo se, že ta popravčí četa narazila na vlasovce…"

VCH: 1:06:09–1:06:31 „Ti tu popravčí četu zlikvidovali a tím zachránili život hodně modřanských mužů, včetně mého strýce, který se mohl vrátit domů a osvobodit nás z toho sklípku."

NÁVRH ANIMACE: Střih do tmavého sklepa: papírová dvířka se zavřou a zůstane jen úzká škvíra světla. Obličeje – holčička, maminka, babička, brácha, sousedka. Bojí se. Oči se dívají nahoru, ústa jsou smutná. Zavře se poklop. Postava strýce.

Nahoře se začne objevovat kruh ze siluet – strýc + siluety mužů. Pak jde každý druhý do centra kruhu.

Poté přejdou vlasovci… Strýc odkrývá sklep. Uvnitř se v siluetách naznačí členové rodiny a sousedka, bez detailního vykreslování. OBLIČEJE – ZVLÁŠŤ OČI A PUSA. Zavření ve sklepě – smutné obličeje. Postava muže – strýc (normální barevná) + 11 stejných siluet mužů (tmavě modře).

Přejdou VLASOVCI.

Sklep se otevře, veselé obličeje, jiné oči.

9. OBRAZ

Vypravěč: Po několika dnech strachu a nejistoty se rodina konečně dočkala i návratu tatínka.

VCH: 1:10:58–1:11:14

„Tatínek byl v té prodejně, měl zapnuté rádio, protože je opravoval, ta rádia tam furt hrála. Věděl, co se děje, takže zamknul krám, no a šel k rozhlasu, no a domů se nám vrátil toho 9. května."

VCH: 1:10:10–1:10:15, 1:10:29–1:10:32 „Já šla pro mléko a potkala jsem tatínka, jsem ho nepoznala."

„Takže jsem vzala mléko a s tatínkem jsem šla domů a to si pamatuji jako dodnes."

NÁVRH ANIMACE: Pozadí domu, děvče z boku, v ruce bandasku; potká tatínka – pouze černá silueta… Potom jdou spolu domů.

+ grafika z novin (foto)

10. OBRAZ

Vypravěč: Po válečných událostech přichází další životní etapa. Po gymnáziu míří na vysokou školu.

VCH: 43: 55-44: 05

„Takže já jsem řekla, že půjdu cestou nejmenšího odporu, protože tatínek opravoval ta rádia a já…"

„…jsem v tom vyrůstala."

VCH: 45: 52-46: 12

„Takže jsem si řekla, že kde berou ženský, a na elektrofakultě ČVUT, takže jsem nastoupila do 1. ročníku…“

„…kde teda holky braly, protože tam bylo asi 350 kluků a děvčat tam bylo asi 10.“

VCH: 49: 18-49: 37

„A od 3. ročníku nás dělili na silnoproud a slaboproud a já jsem zase šla cestou nejmenšího odporu…“

„…jo, protože na slaboproud, kam bych bývala chtěla jít, už kvůli těm tatínkovým rádiím, jsem neměla…“

„…šanci.“

OBRAZ: ROZHODOVÁNÍ, MLADÁ ŽENA, ŠIPKY SILNOPROUD A SLABOPROUD

11. OBRAZ

Vypravěč: Během studií do jejího života vstupují také osobní vztahy a nová životní rozhodnutí.

VCH: 52: 59-53: 06

„Já jsem se vdávala už ve 3. ročníku.“

VCH: 53: 21-53: 29

„Když jsem po 3. ročníku měla jet na povinnou praxi z té vysoké školy…“

VCH: 53: 40-53: 52

„A on se tam na mě nalepil jeden spolužák, který byl strašně nešťastný na kolejích. Já jsem netušila, že on je takový introvert, že nesnese kolektiv, a mně ho bylo líto…

…a on pak chodil k nám.“

VCH: 54: 08-54: 17

„A já, když jsem přišla domů, že teda jedu na tuhle povinnou praxi o prázdninách…“

VCH: 54: 20-54: 27

„Tak naši řekli: ‚No v žádném případě, tě nepustíme, prosím tě. Ty pojedeš sama, holka, s klukama, bez…

…pedagogického dozoru.‘“

VCH: 54: 38-54: 47

„No tak co s tím? Tak ten můj spolužák, který k nám chodil, rodiče ho dobře znali, tak řekl: ‚Hele, tak se…

…vezmeme a oni tě pustějí. Takže jsme se brali v červnu, abych mohla v červenci odjet.“

NÁVRH ANIMACE: Na technickém nákresu se objeví dvě studentské postavy. Svatební motiv stačí naznačit dvěma jednoduchými prstýnky na papíře.

Potřebujeme: TECHNICKÝ NÁKRES silnoproudu (stáhnu a pošlu Simče). Postava VCH z boku, mladá žena + postava manžela z druhé strany (stojí proti sobě). Oba mají v ruce tehdejší aktovku.

Zlaté prsteny a sušené/živé květy

12. OBRAZ

Vypravěč: 80. léta. Vilma Chládková se s manželem a dalšími nadšenci z ČEZ pouští do obnovy zpustlé arcibiskupské vinice v Modřanech.

VCH: 1:28:06–1:29:01 „To byl rok 86 a tam začali na vinici dole. Postavila se skupina zahrádkářů a že si tam budou pěstovat zeleninu. A tenhle můj kolega se zbláznil a říkal: ‚Hele, tam by se mohlo pěstovat víno.' On nikdy vinař nebyl, ale prostě pověřil mě, abych zjistila, co dělat. A včetně nás dvou, našich známých, rodinných příslušníků… jsme tam začali tu vinici klučit."

VCH: 1:29:16–1:29:47 „Ta vinice vymrzla v roce 29 a už se tam nikdy nevysadily vinné keře. A tam nahoře byla skládka a veškerý bordel z těch baráků tam házeli za plot té vinice. To jsme museli vyklidit, opravdu jsme se tam nadřeli. Já jsem tam za dva roky odpracovala 550 hodin."

VCH: 1:30:05–1:30:28 „To se musí všecko vyklučit, vytahat kořeny, část jsme museli udělat rigoly, protože tam se sází víno, tak se musí udělat rigol a nahoře se sází."

NÁVRH ANIMACE / VYPRAVĚČE: Začít dobovou fotografií zarostlé vinice. Přes ni se položí průsvitná fólie a černé linie naznačí náletové rostliny. Ty se postupně odmazávají; pod nimi se objeví barevná fotografie dnešní vinice. Miniaturní lopatky a tmavá hlína (například káva) mohou ukázat práci při čištění pozemku.

1) Černobílé – jak je to zarostlé – malovat na sklo. 2) Barevné a odmazávat zarostlé.

Poté barevná fotografie vinice + malujeme, jak zarůstá vinnou révou; listy, hlína (káva), laminovací fólie.

Listy vinné révy, hroznové víno, akrylové fixy, průsvitné fólie (laminovací).

Mini lopatky (hračky od Barbie), hlína (káva)

Fotky vinice tehdy a dnes (černobílé × barevné)

13. OBRAZ

Vypravěč: Vilma Chládková se dlouhodobě angažovala ve veřejném životě. Působila v zastupitelstvu městské části Praha 12 a věnovala se i otázkám životního prostředí.

OBRAZ: Objevují se články o VCH – výstřižky z novin a titulky.

PAK FOTO z galerie – čestné občanství

VCH: „Nikdy není tak špatně, aby nebylo ještě hůř."

OBRAZ: Fotka ze současnosti (první snímek) + napsat motto.

Fotky s celým týmem + titulky